

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

judcători – Cobzac Elena, Țurcan Anatolie, Boico Victor, Bejenaru Iurie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Profir Aurel Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 25.05.2015 – 07.11.2017;
2. Instanța de apel: 28.11.2017 – 05.11.2018;
3. Instanța de recurs ordinar: 24.01.2019 – 05.03.2019;
4. Instanța de apel: 12.04.2019 – 23.12.2021;
5. Instanța de recurs ordinar: 15.04.2022 – 06.12.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07 noiembrie 2017, Profir Aurel a fost achitat în baza art. 190 alin.(4) Cod penal pe motiv, că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, cu reabilitarea deplină a acestuia.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriu Profir Aurel se învinuiește că, la data de la 05.02.2013, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Dilion Lidia, prin participatie simplă, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul vânzării apartamentului nr. Xxxxx, amplasat pe str. Xxxxx, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate cet. Cosianciuc Svetlana, a primit de la Reșetneac Iuri, suma de 8400 euro, care potrivit ratelor oficiale de schimb stabilite de către Banca Națională a Moldovei, constituie echivalentul sumei de 137 24,12 lei. Astfel, Profir Aurel, acționând prin intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, a determinat-o pe Dilion Lidia ca, în baza procurii nr.486, autentificată la data de 04.02.2013 de către notarul public Volimbovscaia Zinaida, reprezentând-o pe Cosianciuc Svetlana, să înstrăineze lui Reșetneac Iuri

apartamentul nr. Xxxxx, amplasat pe Xxxxx, mun. Chișinău, încheind contractul de vânzare-cumpărare din 05.02.2013 cu nr. de înregistrare 1398, autentificat de către notarul public Nagacevschi Viorica, tăinuind faptul că, încă la 31.10.2003, prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău emisă pe marginea dosarului cu nr.2-2283/03, Cosianciuc Svetlana, a fost declarată incapabilă, asupra sa fiind instituită tutela, în apartamentul menționat rămânând să locuiască fiul acesteia Cosianciuc Artur. Prin urmare, Profir Aurel a însușit suma de bani de 137 124,12 lei, dispărând într-o direcție necunoscută, iar Reșetneac Iuri nu a mai putut intra în posesia imobilului vizat, astfel fiindu-i cauzate prejudicii materiale în proporții deosebit de mari.

Acțiunile lui Profir Aurel de către organul de urmărire penală au fost încadrate juridic în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, după semnele calificative „*escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*”.

Ulterior, în ședință de judecată procurorul ținând cont de prevederile art. 126 alin.(1) Cod penal, în redacția LP207 din 29.07.16, M0369-378/28.10.16/ art. 751, în vigoare la 07.11.2016, a solicitat excluderea din învinuirea înaintată a semnelui calificativ „*proporții deosebit de mari*”, reîncadrând juridic acțiunile inculpatului Profir Aurel din art. 190 alin. (5) Cod penal, în baza art. 190 alin.(4) Cod penal, după semnele calificative - „*escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari*”, dat fiind faptul că - suma de 137124,12 lei însușită ilicit de la partea vătămată Reșetneac Iuri constituie proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani, Zeamă Sergiu, în termen, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Profir Aurel să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) Cod penal, cu numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de a ocupa funcții de conducere în instituții legate de gestionarea bunurilor pe un termen de 5 ani.

3.1. În argumentarea apelului declarat, procurorul a menționat că instanța de fond a constatat greșit circumstanțele de fapt și de drept ale cazului prin ce a admis o eroare de drept cu privire la soluționarea procesului penal. În contextul dat s-a invocat că instanța de judecată eronat a apreciat declarațiile părții vătămate Reșetneac Iuri, stipulând că vin în contradicție cu cumulul de probe acumulate în cadrul cauzei penale și cercetate în instanța de judecată. Procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 22.02.2013 și respectiv procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 26.05.2014 vin doar să confirme declarațiile părții vătămate Reșetneac Iuri, iar făcând o coroborare dintre declarațiile părții vătămate și procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 22.02.2013, anume cet. Profir Aurel este persoana care s-a prezentat ca fiind „Ivan”

și cu care ultimul s-a întâlnit la 02.02.2013 la „Moldtelecom”. La fel a indicat că necățind la faptul că instanța este obligată să aprecieze fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, aceasta a criticat declarațiile părții vătămate, fără a ține cont de subtilitățile infracționale. În contextul dat, partea apelantă a indicat că în ordonanța de punere sub învinuire a lui Profir Aurel a fost concretizată învinuirea adusă și anume au fost indicate acțiunile concrete efectuate de către Profir Aurel în comiterea escrocheriei, în conformitate cu prevederile normelor procesual-penale. Mai mult ca atât, a relevat că prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014, Dilion Lidia a fost condamnată pentru faptul că în urma înțelegerii prealabile și împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, care s-a prezentat cu numele „Ivan”, prin participație simplă, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul vânzării apartamentului Xxxxx, amplasat pe Xxxxx, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate cet. Cosianciuc Svetlana, a primit de la Reșetneac Iuri suma de 8400 euro, care potrivit ratelor oficiale de schimb stabilite de către Banca Națională a Moldovei constituie echivalentul sumei de 137124,12 lei. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2015, au fost respinse, ca fiind nefondate, apelurile declarate de avocatul Negru Olesea, în numele inculpatei, și de inculpata Dilion Lidia, menținând sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 29 decembrie 2014. Din considerentele date, instanța de judecată, eronat a apreciat că nu a fost prezentată nici o probă care ar indica direct asupra faptului că Profir Aurel a fost în calitate de coautor (participație simplă - art. 44, 52 Cod penal), implicat în acțiunile de dobândire ilicită a sumei de bani în valoare de 8400 euro în schimbul înstrăinării ilegale a apartamentului nominalizat. Totodată, procurorul a menționat că în fața instanței de fond și-a construit poziția de acuzare a inculpatului pe materialele cauzei penale administrate la etapa urmăririi penale, pe declarațiile părții vătămate și a martorilor, pe conținutul proceselor-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie, pe conținutul proceselor-verbale de ridicare și examinare a obiectelor, declarații și mijloace materiale de probă care corect au fost consemnate în partea descriptivă a deciziei de achitare, însă în mod eronat au fost apreciate de către instanța de fond. Prin urmare acuzatorul de stat a indicat, că acțiunile ilegale ale inculpatului Profir Aurel întrunesc latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii prevăzută la art. 190 alin. (4) Cod penal, respectiv pentru fapta prejudiciabilă de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari era prevăzută expres răspunderea penală în norma incriminatoare. Prin urmare, procurorul a susținut că dincolo de orice dubiu rezonabil inculpatul Profir Aurel este vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2018 s-a respins ca nefondat apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău,

Oficiul Buiucani, Zamă Sergiu, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07 noiembrie 2017, și a fost menținută această sentință fără modificări.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 martie 2019 s-a admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2018, în privința inculpatului Profir Aurel, și a fost dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2021, a fost admis apelul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07 noiembrie 2017.

S-a casat integral această sentință, și a fost pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Profir Aurel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(1) Cod penal și a fost liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

6.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a conchis că situația de fapt și de drept reținută de instanța de fond nu corespunde probelor existente la materialele dosarului penal, instanța de fond a determinat eronat nevinovăția lui Profir Aurel și achitarea acestuia și nu a dat o încadrare juridică justă a acțiunilor acestuia. Astfel, prima instanța a admis erori de drept material, iar din considerentele expuse supra, instanța de apel s-a implicat în sentința primei instanțe în vederea casării acesteia.

Instanța de apel a constatat necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului Profir Aurel de la art.190 alin.(4) Cod penal la art.196 alin.(1) Cod penal, după semnele - *cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire*, necesitate ce reiese din totalitatea probelor analizate prin prisma pertinentei, concludenții și coroborării acestora.

Instanța de apel a constatat următoarele circumstanțe de fapt: Profir Aurel, la data de la 05.02.2013, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul vânzării apartamentului nr. Xxxxx, amplasat pe str. Xxxxx, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate cet. Cosianciuc Svetlana, a primit de la Reșetneac Iuri, suma de 8400 euro, care potrivit ratelor oficiale de schimb stabilite de către Banca Națională a Moldovei, constituie echivalentul sumei de 137 24,12 lei. Astfel, Profir Aurel, acționând prin intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, a determinat-o pe Dilion Lidia ca, în baza procurii nr.486, autentificată la data de 04.02.2013 de către notarul public Volimbovscaia Zinaida, reprezentând-o pe Cosianciuc Svetlana, să înstrăineze lui Reșetneac Iuri apartamentul nr. Xxxxx, amplasat pe Xxxxx, mun. Chișinău, încheind contractul de vânzare-cumpărare din 05.02.2013 cu nr. de

înregistrare 1398, autentificat de către notarul public Nagacevschi Viorica, tăinuind faptul că, încă la 31.10.2003, prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău emisă pe marginea dosarului cu nr.2-2283/03, Cosianciuc Svetlana, a fost declarată incapabilă, asupra sa fiind instituită tutela, în apartamentul menționat rămânând să locuiască fiul acesteia Cosianciuc Artur. Prin urmare, Profir Aurel a primit suma de bani de 137 124,12 lei, dispărând într-o direcție necunoscută, iar Reșetneac Iuri nu a mai putut intra în posesia imobilului vizat, astfel fiindu-i cauzate prejudicii materiale în proporții mari.

Instanța de apel a menționat că necătînd la faptul că inculpatul nu a recunoscut vina, vinovăția acestuia este probată prin următoarele mijloace de probă examinate în instanța de apel:

- ordonanța de ridicare din 22.02.2013 și procesul-verbal de ridicare din data 22.02.2013, prin care de la partea vătămată Iurii Reșetneac au fost ridicate copiile contractului de vânzare-cumpărare din 05.02.2013, informația de pe site-ul „MAKLER” cu privire la vânzarea apartamentului cu balcon din 23.01.2013, cu nr. de telefon „060820948”, cu text în limba rusă și procura nr.486 din 04.02.2013 (Vol. I, f.d.33-44);

- procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 22.02.2013, conform căruia partea vătămată Reșetneac Iuri a recunoscut persoana din imaginea fotografică nr.4, ca fiind persoana cu care a discutat la telefon pe nr.060820948, după ce a găsit anunțul pe pagina web. www.makler.md, referitor la vinderea unei odăi/garsonieră/, cu veceu și balcon în valoare de 10 200 euro. De asemenea, cu persoana respectivă care s-a prezentat pe nume Ivan, s-a întâlnit la data de 02.02.2013, la „Moldtelecom”, ultimul comunicându-i că proprietara apartamentului nr.Xxxxx, Xxxxx mun. Chișinău, l-a rugat să-i arate apartamentul, (Vol. I, f.d.45-46);

- copia hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 31.10.2003, prin care Cosianciuc Svetlana, născută la 03.04.1954, a fost declarată incapabilă cu necesitatea instituirii tutelei asupra ei (Vol. I, f.d.93-94);

- copia certificatului nr.571 din 16.11.2010, prin care Comisia Medicală Consultativă a apreciat că Cosianciuc Svetlana necesită de a fi tutelată (Vol. I f.d.97);

- scrisoarea nr. 166 din 30.07.2013, potrivit căreia, „Spitalul Republican de Psihiatrie” din s. Vîhvatînța, r-1 Rîbnița, Autoproclamata Republică Nistreană, confirmă aflarea cet. Cosianciuc Svetlana la lecuire silită, în legătură cu imposibilitatea plecării de sine stătătoare din spital, în temeiul încheierii Judecătorei r-lui Slobozia din 01.11.2010, (Vol. I, f.d. 160);

- ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din data 23.03.2013, prin care de la Slobodeniuc Liudmila au fost ridicate patru plicuri, foi scrise manual, contractul nr. 40201064864 din 11.03.2004 și contractul nr.205125 din 21.08.2004, (Vol. I, f.d. 122-123, 124-125);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 26.05.2014, conform căruia învinuita Dilion Lidia a recunoscut persoana pe nume „Aurel” ca fiind Profir Aurel, născut la 01.08.1988, (Vol. I, f.d.222-223);

- procesul-verbal de examinare a obiectelor ridicate, prin care au fost examinate actele nominalizate supra, (Vol. I, f.d.246-247);

- sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014, prin care Dilion Lidia a fost condamnată în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă de 8 ani închisoare, cu privarea de a ocupa funcții de conducere în instituții legate de gestionarea bunurilor pe un teren de 5 (cinci) ani. La fel a fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și încasat prejudiciul material cauzat în sumă de 8400 euro în beneficiul lui Reșetneac Iuri (Vol.II, f.d.7-11).

La fel în ședința instanței de apel au fost examinate și probele solicitate de avocat și anume:

- declarațiile martorului apărării Matcovschi Oxana, date în ședința de judecată a instanței de fond (Vol.II, f.d.85);

- declarațiile martorului apărării Rîmbu Nadejda, date în ședința de judecată a instanței de fond (Vol.II, f.d.86).

Astfel, instanța de apel a constatat că fapta comisă de către inculpat urmează a fi calificată în baza art.196 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative - *cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.*

Nerecunoașterea vinei de către inculpat instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și acțiunile sale nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Instanța de apel a reținut că vinovăția inculpatului se confirmă cert din declarațiile martorului Dilion Lidia, care a declarat că: *dînsa era Dilion, dar el făcea documente false pe familia Casianciuc, specificând că atunci cînd au fost la notar cu Profir și Rahimov, ea juca rolul lui Casianciuc, își făcea coafura, își vopsea părul, îi dădeau cârjă ca să pară mai bătrână ca ea, declarând că se temea, deoarece ei o amenințau. A mai menționat că acolo mai era un om, și ei mințeau că acela era un neam de-al lor, iar la întrebarea de ce acel om era închis într-o cameră, i s-a răspuns că el e bolnav și îi dădeau mâncare printr-o fereastră ca să nu fugă. Consideră că al doilea bărbat a stat acolo din 2011 până în 2014. Susține că ei mai multe apartamente au înstrăinat prin înșelăciune. A mai menționat că a văzut persoana care trebuia să procure apartamentul, cu cumpărătorul s-a întâlnit când a dat banii. S-au întâlnit în Centru, nu ține minte pe ce adresă, banii i-a dat Reșetniuc Iurie. A mai menționat că banii i-a numărat Ludmila Lepadatu, care locuia în Transnistria cu un frate de al lui Rahimov, cu care era împreună. Erau Lepădatu, ea, Reșetniuc și notarul. Reșetniuc a pus banii pe masă, iar Ludmila i-a numărat,*

iar apoi i-a zis să ia banii, iar când au ieșit de la notar, Ludmila a cerut urgent să îi dea banii, somând-o să îi dea cât mai repede. Profir le aștepta la colț afară, le aștepta peste drum. Au urcat în rutieră, Ludmila a dat banii lui Profir, și au plecat în 3 la oficiu la Rahimov, însă el nu s-a ridicat sus, Rahimov avea un oficiu temporar, ultimul era foarte bucuros că operațiunea a reușit. A mai menționat că atunci s-a prezentat cu numele de Stas, iar cel fugar cu numele de Ghena. Apoi dînsa a nimerit în pușcărie și deja pe documente, când stătea în pușcărie, a aflat că îl cheamă Profir Aurel. A mai specificat că nu a impus-o nimeni să dea declarații, pentru ce să o preseze, a fost presată atunci când a fost deținută pentru documente false. A fost condamnată în baza art.190 pentru acești 8400 de euro, pe care nu i-a luat ea. A fost condamnată pentru 8 ani, dintre care a executat 6, iar de un an și trei luni de când s-a eliberat, plângere a scris când era în pușcărie. A specificat că rolul lui Profir era de a le instrui cum să vorbească, ce să facă, acesta era mâna dreaptă a lui Rustam”.

În speță, s-a demonstrat că Profir Aurel a comis o faptă prejudiciabilă de cauzare de daune prin înșelăciune, cauzând urmări prejudiciabile în proporții mari, în mărime de 137 124,12 lei părții vătămate, fără ca fapta sa să constituie o însușire. Deci, este exclusă în cazul dat prezența escrocheriei astfel cum a fost incriminată inculpatului prin rechizitoriu. În aceeași ordine de idei, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, a fost realizat.

Instanța de apel a menționat că sferile de aplicare a articolelor 190 și 196 Cod penal nu se intersectează. Asta deoarece, sub aspectul laturii obiective, infracțiunea de cauzare de daune prin înșelăciune sau abuz de încredere nu poate constitui o însușire. Adică, nu poate constitui o sustragere. În cazul infracțiunii specificate la art.196 Cod penal, acțiunea sau inacțiunea principală constă în cauzarea de daune materiale; important este ca acțiunea sau inacțiunea principală să nu conștie în luarea din posesia altuia, deoarece altfel ar ajunge sub incidența art.190 Cod penal. Cauzarea de daune prin înșelăciune sau abuz de încredere nu trebuie să conțină semnele constitutive ale sustragerii. Semnul definitiv al sustragerii este ieșirea bunurilor luate din stăpânirea victimei și trecerea acestora în stăpânirea făptuitorului. Astfel, se produce reducerea masei patrimoniale în detrimentul victimei și, respectiv, sporirea masei patrimoniale a făptuitorului. Din cele menționate se desprinde că, în ipoteza infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie bunuri concrete ale victimei. El se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei bunurile care i se cuvin ori se folosește de aceste bunuri în detrimentul victimei. Altfel spus, sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre escrocherie și infracțiunea specificată la art.196 Cod penal constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a omis să constate existența componentei de infracțiune prevăzute de art.196 Cod penal în acțiunile inculpatului Profir Aurel, motiv pentru care instanța de apel l-a recunoscut vinovat pe Profir Aurel de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative - *cauzarea de daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere în proporții mari, fără scop de însușire*.

Totodată, s-a reținut că potrivit dispoziției art.196 alin.(1) Cod penal (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii - 05.02.2013), cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 200 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Așadar, instanța de apel ținând cont de faptul că inculpatul Profir Aurel a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.196 alin.(1) Cod penal la data de 05.02.2013, și care face parte din categoria infracțiunilor ușoare, iar de la ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de prescripție de 2 ani, instanța de apel a constatat că a expirat termenul de tragere la răspundere penală a inculpatului Profir Aurel pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin.(1) Cod penal, din care motive a dispus încetarea procesului penal în privința acestuia, cu liberarea de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

7. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul Plîngău Alexandru, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei atacate, cu remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs procurorul indică următoarele motive:

- decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23.12.2021, este neîntemeiată în partea ce ține de recalificarea acțiunilor inculpatului Profir Aurel din prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal, în baza art. 196 alin. (1) Cod penal;

- acuzarea consideră că, soluția instanței de apel, în partea recalificării faptelor comise de inculpat din prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal susținute de acuzare în cele ale art. 196 alin. (1) Cod penal, este afectată de erori de drept prescrise de pct. 6) și 12) din art. 427 Cod de procedură penală or, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, cît și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- cu decizia din 23.12.2021, acuzarea nu este de acord pe motiv că, instanța de apel a stabilit eronat circumstanțele de fapt ale infracțiunii comise, a făcut o apreciere unilaterală a probelor prezentate, ca rezultat nefondat a reîncadrat fapta;

- referitor la vinovăția inculpatului recurentul invocă că materialele cauzei, ce

sunt pertinente, concludente, utile și veridice, coroborând între ele indică la faptul, că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, cum ar fi: declarațiile martorului Dilion Lidia; părții vătămate Reșetneac Iuri; martorului Volimbovscaia Zinaida; martorului Nagacevschi Viorica; ordonanța de ridicare din 22.02.2013 și procesul-verbal de ridicare din data 22.02.2013 (vol. I, f.d.33-44); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 22.02.2013, (vol. I, f.d.45-46); copia hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.10.2003, prin care Cosianciuc Svetlana, născută la 03.04.1954, a fost declarată incapabilă cu necesitatea instituirii tutelei asupra ei (vol. I, f.d.93-94); copia certificatului nr.571 din 16.11.2010, prin care Comisia Medicală Consultativă a apreciat că Cosianciuc Svetlana necesită de a fi tutelată (vol. I, f.d.97); scrisoarea nr. 166 din 30.07.2013, (vol. I, f. d. 160); ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din data 23.03.2013, (vol. I, f. d. 122-123, 124-125); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 26.05.2014, conform căruia învinuita Dilion Lidia a recunoscut persoana pe nume „Aurel” ca fiind Profir Aurel, născut la 01.08.1988, (vol. I, f.d.222-223); procesul-verbal de examinare a obiectelor ridicate, prin care au fost examinate actele nominalizate supra, (vol. I, f.d.246-247); sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014, prin care Dilion Lidia a fost condamnată în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă de 8 ani închisoare, cu privarea de a ocupa funcții de conducere în instituții legate de gestionarea bunurilor pe un teren de 5 (cinci) ani. La fel a fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și încasat prejudiciul material cauzat în sumă de 8400 euro în beneficiul lui Reșetneac Iuri (vol.II, f.d.7-11);

- la fel în ședința instanței de apel au fost examinate și probele solicitate de avocat și anume: declarațiile martorului apărării Matcovschi Oxana date în ședința de judecată a instanței de fond (Vol.II, f.d.85); declarațiile martorului apărării Rîmbu Nadejda date în ședința de judecată a instanței de fond (Vol.II, f.d.86);

- astfel, instanța de apel nu a analizat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor și respectiv neîntemeiat a recalificat fapta inculpatului Profir Aurel din componența de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, în componența de infracțiune prevăzută de art. 196 alin. (1) Cod penal;

- procurorul a menționat că reieșind din materialele cauzei penale, din declarațiile părții vătămate Reșetneac Iurii, precum și din declarațiile martorilor Dilion Lidia, Volimbovscaia Zinaida, Nagacevschi Viorica, precum și din probele materiale, se constată cu certitudine vinovăția inculpatului Profir Aurel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal;

- declarațiile părții vătămate Reșetneac Iuri și ale lui Dilion Lidia se confirmă și se află în coroborare și cu declarațiile martorilor Volimbovscaia Zinaida și Nagacevschi Viorica, precum și cu celelalte probe materiale enunțate mai sus;

- cu toate că instanța de apel, a constatat în acțiunile lui Profir Aurel fapta

prejudiciabilă, aceasta greșit a reîncadrat acțiunile ultimului din art. 190 alin. (4) în art. 196 alin. (1) Cod penal;

- reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, instanța de apel și-a motivat soluția, prin faptul că obiect material al escrocheriei, în special și a sustragerii în general, trebuie să fie doar bunurile mobile. Astfel bunul imobil nu poate constitui obiect material al sustragerii, pe motiv că este imutabil. Astfel bunul imobil, în cazul de față apartamentul nu poate constitui obiect material al escrocheriei în special, sau al sustragerii în general. Astfel, prevederile art. 190 Cod penal, reglementează noțiunea de „bun” sub aspect general. Totodată reieșind din legislația civilă bunurile se divizează în bunuri mobile și imobile. Deci concluzia instanței de apel, precum că bunurile imobile nu pot constitui obiect al infracțiunii de escrocherie, este o concluzie viciată, contrară practicii judiciare, interpretând eronat noțiunea de bun reglementată de art. 190 Cod penal;

- mai mult ca atât, din motivarea soluției instanței de apel, se estimează că instanța nu a intrat în esența învinuirii, din care rezultă că în cazul de față, obiectul infracțiunii nu-l constituie însăși apartamentul, dar suma de 8500 euro, echivalentul a 137124,12 lei, pe care inculpatul i-a însușit de la partea vătămată Reșetneac Iuri. Or din actul învinuirii rezultă că Profir Aurel se învinuiește în aceea că a însușit de la Reșetneac Iuri suma de 8500 euro, dispărînd cu suma dată într-o direcție necunoscută, iar Reșetneac Iuri nu a putut intra în proprietatea apartamentului vizat în învinuire. Or suma de 8500 euro a fost însușită de inculpat, din care motive, fapta nu poate fi calificată în baza art. 196 Cod penal, deoarece a fost constatată însușirea banilor nominalizați;

- un alt temei al declarării recursului, constituie și faptul că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor și circumstanțelor invocate în apel. Astfel studiind decizia instanței de apel din 23.12.2021, se deduce că instanța de apel în general nu s-a expus asupra declarațiilor părții vătămate Reșetneac Iuri, date în instanța de fond, precum și a martorilor Volimbovscaia Zinaida și Nagacevschi Viorica;

- din conținutul Deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05.03.2019, rezultă că instanța de apel urma să-i dea o apreciere corespunzătoare declarațiilor părții vătămate Reșetneac Iuri în comport cu declarațiile martorului Dilion Lidia. Or altfel spus, din materialele cauzei penale rezultă că Profir Aurel s-a prezentat lui Reșetneac Iuri cu numele de Ivan, iar lui Dilion Lidia cu numele de Stasic, iar anterior instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus în motivarea soluțiilor.

8. Pe marginea recursului declarat, inculpatul Profir Aurel a depus referință prin care a solicitat declararea inadmisibilității cererii de recurs depusă de procurorul Plîngău Alexandru, deoarece argumentele invocate de recurent în motivarea cererii nu corespund realității și au drept scop inducerea intenționată în eroare a instanței de recurs.

9. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art.435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă, că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Totodată, potrivit art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Normele suscitade, deși sunt obligatorii, n-au fost respectate de instanța de apel.

Inter alia, instanța de apel mai este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art.435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs. La caz, omisiunile instanței de apel au viciat iremediabil procedura desfășurată împotriva inculpatului, afectând achitabilitatea întregului proces, care este o valoare comună pentru Constituția Republicii Moldova și pentru Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Pentru început, procurorul pretinde că cele reclamate în cererea de apel, în mare parte, au rămas fără un răspuns bine argumentat, bazat pe elementele probatorii din dosar, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului declarat.

După cum se învederează în Avizul nr.11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) privind calitatea hotărârilor judecătorești, pentru a fi de calitate, hotărârea judecătorească trebuie percepută de justițiabil drept rezultatul unei aplicări pertinente a regulilor de drept, al unei proceduri echitabile și al unei aprecieri convingătoare a faptelor.

Hotărârea trebuie, în principiu, să fie motivată. Calitatea hotărârii depinde în principal de calitatea motivației. O motivație bună este o necesitate imperioasă care nu poate fi neglijată în favoarea celerității. Motivația permite nu numai o mai bună înțelegere și acceptare a hotărârii de către justițiabil ci este mai ales o garanție împotriva arbitrarului. De aceea, aceasta trebuie să fie coerentă, clară și lipsită de ambiguități și de contradicții, care trebuie să permită urmărirea unui raționament ce a condus judecătorul la soluția adoptată în final.

În subsidiar, în același Aviz se evidențiază că, motivația trebuie să răspundă pretențiilor părților, adică diferitelor capete de acuzare și mijloacelor de apărare. Această garanție este esențială, deoarece permite justițiabilului să se asigure că pretențiile sale au fost examinate și deci că judecătorul a ținut cont de ele.

Procurorul critică decizia contestată, invocând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, or motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, cât și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Din analiza textuală a recursului declarat, Colegiul reține, că se contestă decizia instanței de apel, prin prisma temeiurilor de recurs invocate și menționate supra, invocându-se faptul, că în rezultatul evaluării incorecte și selective a probelor administrate la caz, instanța de apel greșit a recalificat acțiunile inculpatului Profir Aurel din prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal în baza art. 196 alin. (1) Cod penal.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesuale menționate, Colegiul penal lărgit constată că Profir Aurel de către organul de urmărire penală a fost învinuit, că, la data de la 05.02.2013, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Dilion Lidia, prin participație simplă, prin abuz de încredere și înșelăciune, sub pretextul vânzării apartamentului nr. Xxxxx, amplasat pe str. Xxxxx, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate cet. Cosianciuc Svetlana, a primit de la Reșetneac Iuri, suma de 8400 euro, care potrivit ratelor oficiale de schimb stabilite de către Banca Națională a Moldovei, constituie echivalentul sumei de 137 24,12 lei. Astfel, Profir Aurel, acționând prin intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, a determinat-o pe Dilion Lidia ca, în baza procurii nr.486, autentificată la data de 04.02.2013 de către notarul public Volimbovscaia Zinaida, reprezentând-o pe Cosianciuc Svetlana, să înstrăineze lui Reșetneac Iuri apartamentul nr. Xxxxx, amplasat pe Xxxxx, mun. Chișinău, încheind contractul de vânzare-cumpărare din 05.02.2013 cu nr. de înregistrare 1398, autentificat de către notarul public Nagacevschi Viorica, tăinuind faptul că, încă la 31.10.2003, prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău emisă pe marginea dosarului cu nr.2-2283/03, Cosianciuc Svetlana, a fost declarată incapabilă, asupra sa fiind instituită tutela, în apartamentul menționat rămânând să locuiască fiul acesteia Cosianciuc Artur. Prin urmare, Profir Aurel a însușit suma de bani de 137 124,12 lei, dispărând într-o direcție necunoscută, iar Reșetneac Iuri nu a mai putut intra în posesia imobilului vizat, astfel fiindu-i cauzate prejudicii materiale în proporții deosebit de mari, încadrând acțiunile inculpatului în baza infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, după semnele calificative „escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”.

Ulterior, în ședință de judecată procurorul ținând cont de prevederile art. 126 alin.(1) Cod penal, în redacția LP207 din 29.07.16, M0369-378/28.10.16/ art. 751, în vigoare din 07.11.2016, a solicitat excluderea din învinuirea înaintată a semnelui calificativ „proporții deosebit de mari”, reîncadrând juridic acțiunile inculpatului

Profir Aurel din baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în baza art. 190 alin.(4) Cod penal, după semnele calificative - „*escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari*”, dat fiind faptul că - suma de 137124,12 lei însușită ilicit de la partea vătămată Reșetneac Iuri constituie proporții mari, însă prima instanță a adoptat o sentință prin care inculpatul Profir Aurel, a fost achitat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Instanța de apel în al doilea set de proceduri a constatat, că acțiunile lui Profir Aurel urmează a fi încadrate în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, recunoscându-l vinovat în baza articolului dat și l-a liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

Totodată, se reține că potrivit art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Conform art.385 alin.(1) pct.1), 2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul și dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În speță, Colegiul penal lărgit sesizează că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, contradictoriu și-a argumentat soluția, or, la pct. 10 din decizie constată fapta după indicii infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) Cod penal, reținând că „*inculpatul Profir Aurel, acționând prin intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări a determinat-o pe Dilion Lidia...*”, însă încadrează faptele inculpatului în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, care prevede „*cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire*”.

Prin urmare, instanța de apel și-a motivat soluția contradictoriu, astfel pe de o parte *motivează că bunul imobil, în cazul de față apartamentul nu poate constitui obiect material al escrocheriei în special, sau al sustragerii în general, fără a ține cont că potrivit rechizitoriului inculpatul se învinuiește că a însușit suma de bani de 137 124,12 lei, depășind astfel limitele învinuirii conform rechizitoriului.* Dar pe de altă parte instanța de apel motivează că fapta inculpatului nu constituie însușire și urmează a fi încadrată în baza art. 196 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel punând la baza deciziei selectiv probele prezentate de

acuzare în vederea confirmării învinuirii pe art. 190 alin. (4) Cod penal doar le descrie, fără a le verifica și a aprecia conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Ca urmare, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nemotivat a ajuns la concluzia referitor la recalificarea acțiunilor lui Profir Aurel din prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal, conform indicilor „*escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții mari*”, în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, conform indicilor „*cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire*”, prin ce a admis o eroare gravă, și prin urmare Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești,

Mai mult, Colegiul menționează că, deși procurorul nefiind de acord cu concluzia primei instanțe, în apel a adus un șir de argumente, printre care și faptul că nu s-a dat apreciere tuturor probelor administrate la caz, ce în cumul confirmă în opinia lui, vinovăția inculpatului Profir Aurel conform învinuirii înaintate și consideră că acțiunile lui urmează a fi încadrate, conform prevederilor art. 190 alin. (4) Cod penal, însă instanța de apel nu le-a supus unei analize desfășurate și minuțioase, și nu a dat răspuns la argumentele principale din apel.

În concluzie, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel în al doilea set de proceduri eronat a recalificat acțiunile inculpatului, fără a-și motiva soluția, prin ce a admis o eroare de fapt, care a afectat soluția instanței și anume, discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține, instanța de apel urmând să aprecieze obiectiv toate probele și să se expună asupra tuturor argumentelor invocate în apel.

Totodată, art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că *pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.*

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit constată că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel, nu s-a conformat cu exactitate situației stabilite de către instanța de recurs, și a ignorat indicațiile instanței superioare, care a concluzionat că „*instanța de apel urmează să înlătore erorile depistate și anume: nu a cercetat și apreciat în niciun fel declarațiile lui Dilion Lidia, conținute în procesul-verbal*

de audiere în calitate de învinuită și în sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 29.12.2014 prin care a fost condamnată pentru aceeași faptă pe art. 190 alin. (5) Cod penal, cât și cele date în ședința instanței de apel, conform căror escrocheria a fost organizată de Profir Aurel, care i s-a prezentat drept Stasic și care prin diverse constrângeri, a determinat-o să se prezinte ca fiind Cosianciuc Svetlana, cu care ea nu se cunoștea și nici nu a văzut-o vreodată, obligând-o, forțat, să semneze din numele acesteia diferite acte, neștiind cine este proprietarul apartamentului și nefiind în această locuință, i-a însoțit la notar pentru perfectarea procurii, nefiind prezentă și Cosianciuc S., cât și a contractului de vânzare-cumpărare a locuinței respective, și care a însușit în final banii primiți de la partea vătămată Reșetneac I., pe care ea, la fel, nu l-a știut (vol.1, f.d.224-225, v.2, f.d.7-11). La fel, declarațiile lui Dilion Lidia nu au fost coroborate cu cele ale părții vătămate, că inculpatul s-a prezentat inițial ca Ivan și ca proprietarul apartamentului înstrăinat, iar pe Dilion Lidia a prezentat-o ca pe sora lui, cât și cu declarațiile martorilor Volimbovscaia Zinaida și Nagacevschi Viorica”.

Instanța de apel a omis să formuleze o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză. Astfel, instanța de apel din nou s-a limitat la fraze generale, fără a fi dată o analiză amplă tuturor probelor administrate în cauza dată, fără a aprecia fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, limitându-se repetat la mențiuni neclare, confuze și sumare.

Prin urmare, reieșind din faptul neschimbării situației faptice la momentul rejudecării cauzei, instanța de apel a neglijat indicațiile specificate de către instanța de recurs, nu a motivat convingător motivele invocate în apelul declarat de procuror, repetând practic erorile efectuate de către instanța de apel la judecarea cauzei anterior în ordine de apel, adoptând soluția cu o motivare ce contravine probelor.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că modalitatea de motivare a soluției dă dovadă că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 și 417 Cod de procedură penală, instanța neexpunându-se asupra argumentelor părții acuzării, fiind lăsate fără apreciere.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală). Contrar acestor

stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat câteva probe, ignorând restul probelor, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Profir Aurel Xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **03 februarie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Bejenaru Iurie